

สรุปผลการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

โดย ญัฐทิพย์ กบิลคาม
สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

นายนิคม ไวยรัชพานิช รองประธานรัฐสภา ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม จากนั้นได้อนุญาตให้สมาชิกอภิปรายปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ต่อที่ประชุม โดยใช้เวลาอภิปรายปรึกษาหารือเป็นเวลา ๓๕ นาที และเมื่อสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ โดยประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเรื่องสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๙ ท่าน

หลังจากนั้นที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาร่างกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ โดยนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างกรอบการเจรจาดังกล่าวต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ว่า รัฐบาลเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลงดังกล่าว ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ เพื่อให้คณะผู้แทนไทย ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้แต่งตั้งได้นำกรอบการเจรจาดังกล่าวไปใช้ในการเจรจากับรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาต่อไป ทั้งนี้ความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตามข้อตกลง Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (ความตกลง FATCA) เป็นความตกลงที่ริเริ่มโดยประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของระบบภาษีผ่านการตรวจสอบทางบัญชีและการแลกเปลี่ยนข้อมูลของแหล่งรายได้ของชาติระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศคู่สัญญา โดยกำหนดให้สถาบันการเงินของประเทศคู่สัญญา รายงานธุรกรรมทางการเงิน การลงทุน และการประกันภัยบางประเภท ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินในประเทศใดไม่ทำความตกลง FATCA จะถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ ของเงินที่อยู่ภายใต้ระบบภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือในประเทศที่ทำความตกลง FATCA กับประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสถาบันการเงินไทย อย่างไรก็ตามกรอบการเจรจาที่ขอความเห็นชอบในครั้งนี้มีเนื้อหาครอบคลุมถึง

๑. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับความตกลง FATCA ตลอดจนขอบเขตของความร่วมมือในด้านภาษีระหว่างประเทศคู่สัญญา

๒. รูปแบบและประเภทของข้อมูลทางบัญชี ธุรกรรมทางการเงิน การลงทุนและการประกันภัยที่ต้องมีการตรวจสอบและรายงานข้อมูลและที่ได้รับการยกเว้นตามความหมายของความตกลง FATCA

๓. กำหนดสถาบันการเงิน และองค์กรที่มีหน้าที่ต้องตรวจสอบบัญชีและรายงานข้อมูลและที่อาจได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

๔. ขั้นตอนและวิธีการในการจัดส่ง และการขอรับข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางการเงิน การลงทุนและการประกันภัย

๕. ข้อกำหนดอื่นใดที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามความตกลง FATCA เพื่อให้การ ปฏิบัติตามความตกลง FATCA เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างกรอบ การเจรจาตั้งกล่าวต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาแล้ว ได้มีสมาชิกประสงค์อภิปรายหลายท่าน ซึ่งผู้อภิปรายส่วนใหญ่ได้ตั้งข้อสังเกตและมีข้อซักถามอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ผู้อภิปรายตั้งข้อสังเกตว่าการที่สหรัฐอเมริกาซึ่งประสบ ปัญหาการเก็บภาษีบุคคลและนิติบุคคลของคนสหรัฐอเมริกาที่ไปลงทุนในประเทศต่าง ๆ กว่า ๖ ล้านรายนั้น และ สหรัฐได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้ประเทศที่คนอเมริกันและนิติบุคคลของอเมริกาที่เข้าไปลงทุนต้อง รับผิดชอบในการทำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินเหล่านั้นเพื่อเสนอต่ออเมริกานั้นเหมาะสมหรือไม่ ซึ่ง สมาชิกเห็นว่า เป็นปัญหภายในของอเมริกาเอง แต่ประเทศคู่สัญญากลับต้องแบกรับภาระในการจัดรายงานส่ง ให้อเมริกาโดยประเทศไทยหากทำความตกลง FATCA กับสหรัฐก็จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำรายงานส่งสหรัฐ เอง ขณะเดียวกันก็ไม่เห็นประโยชน์ที่สหรัฐจะรายงานข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของคนไทยในสหรัฐต่อ ประเทศไทย เนื่องจากไทยไม่มีนโยบายจัดเก็บภาษีคนไทยในต่างประเทศซึ่งต่างกับอเมริกา รวมถึงเกรงว่าหาก ไทยเจรจาทำความตกลงดังกล่าว อาจเสียอานิสงส์ด้านการเงินการคลัง และมีความห่วงใยว่า นักลงทุนของ อเมริกาที่เข้ามาลงทุนในไทยอาจย้ายฐานการลงทุนไปประเทศที่ไม่ได้ทำความตกลง FATCA กับสหรัฐ

อย่างไรก็ตาม รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ชี้แจงว่า การเจรจาความ ตกลง FATCA ตามที่ได้เสนอต่อที่ประชุมนั้นจะช่วยพัฒนาศักยภาพของระบบภาษีและการสร้างเครือข่ายการ แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาษีระหว่างประเทศ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐในการตรวจสอบและสร้าง ฐานข้อมูลทางภาษีอากรของแหล่งรายได้ของคนชาติที่อยู่นอกประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการนำ ข้อมูลดังกล่าวไปศึกษาและพัฒนาการจัดเก็บภาษีเพื่อเพิ่มแหล่งรายได้ของรัฐ และเป็นการพัฒนาาระบบการคลัง ที่ยั่งยืนในอนาคตต่อไป อีกทั้งช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสถาบันการเงินไทย

เมื่อปิดอภิปรายแล้วที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติให้ความเห็นชอบต่อร่างกรอบเจรจาความ ตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (ความตกลง FATCA) ทั้งนี้เมื่อรัฐบาลพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว คณะผู้แทนไทยจะเริ่มดำเนินการเจรจายกเว้นข้อบกพร่อง ของการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบเพื่อกำหนดสาระสำคัญและรายละเอียดของความตกลง FATCA ต่อไป ทั้งนี้ก่อนการลงนามในหนังสือสัญญาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความตกลง FATCA กระทรวงการคลังจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามขั้นตอนที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก่อนนำร่างความตกลงให้รัฐสภาเห็นชอบอีก ครั้งหนึ่ง

ต่อจากนั้น ร้อยโทปรีชาพล พงษ์พานิช ในฐานะวิปรัฐบาลได้เสนอขอเปลี่ยนระเบียบวาระการ ประชุมโดยขอเลื่อนเรื่องด่วนที่ ๒๓ ขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๙ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ขึ้นมาพิจารณาก่อน โดยให้เหตุผลว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า คำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดีปราสาทพระวิหารเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ สมควรที่จะได้มีการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ จึงได้มี

มติให้มีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยขอให้มีการอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยไม่มีการลงมติ เพื่อที่รัฐบาลจะได้นำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปประกอบการพิจารณาในการดำเนินการในขั้นต่อไป

ทั้งนี้ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณาเรื่องดังกล่าว สมาชิกฝ่ายค้านได้ตั้งข้อสังเกตว่าควรมีการถ่ายทอดสดการประชุมครั้งนี้ผ่านทางช่องทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ด้วย นอกเหนือจากโทรทัศน์และวิทยุรัฐสภา เนื่องจากเห็นว่าควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่เพื่อให้ผู้รับฟังการประชุมได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึง รวมถึงเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาในที่ประชุมด้วย อย่างไรก็ตามประธานรัฐสภาได้ชี้แจงต่อสมาชิกว่านายกรัฐมนตรีติดภารกิจรับเสด็จ ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหลักก็จะเดินทางมาร่วมประชุม ทางด้านนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ชี้แจงว่าได้รับมอบหมายในฐานะตัวแทนของคณะรัฐมนตรีมาชี้แจง และยินดีที่จะให้มีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ด้วย และการประชุมในวันนี้อาจขอประชุมลับเป็นช่วง ๆ ในกรณีที่มีการอภิปรายในประเด็นอ่อนไหวต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเจรจาในอนาคต ทั้งนี้สมาชิกในที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อหาดังกล่าว อย่างไรก็ตามยังคงมีสมาชิกโต้เถียงกันเรื่องการเสนอให้ประชุมลับว่า สมาชิกไม่ควรเสนอให้มีการประชุมลับ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการเสนอให้ประชุมลับ ขณะที่สมาชิกผู้เสนอให้มีการประชุมลับได้ชี้แจงว่าสามารถเสนอได้เนื่องจากไม่ผิดข้อบังคับการประชุม ขณะเดียวกันมีสมาชิกบางท่านเสนอให้เลื่อนการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไปก่อนเนื่องจากยังไม่มีความพร้อมในหลายด้าน ส่วนสมาชิกฝ่ายรัฐบาลเสนอให้มีการประชุมต่อ เมื่อมีการเสนอญัตติไม่ตรงกัน ๒ ฝ่าย ประธานจึงขอมติจากที่ประชุมว่าจะพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันนี้หรือไม่ เมื่อที่ประชุมลงมติแล้วปรากฏว่าเสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวต่อไป

จากนั้นนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แถลงเหตุผลในการเสนอขอรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาโดยการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ โดยได้แถลงคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดีปราสาทพระวิหารต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แต่ก่อนที่รัฐมนตรีจะแถลง ได้มีสมาชิกขอให้ประธานสั่งพักการประชุมไปก่อนเนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีมีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ซึ่งประชาชนไม่สามารถรับทราบได้อย่างทั่วถึง แต่สมาชิกฝ่ายรัฐบาลขอให้ประธานดำเนินการประชุมต่อ ซึ่งประธานแจ้งว่าขณะนี้ทางสถานีโทรทัศน์กำลังตัดเข้าสู่รายการถ่ายทอดสดการประชุมจึงได้ดำเนินการประชุมต่อ ต่อมาสมาชิกเสนอให้มีการแปลเอกสารคำพิพากษาเป็นภาษาไทยเพื่อให้สมาชิกเข้าใจอย่างถ่องแท้ จึงขอเสนอให้มีการแปลเอกสารให้เรียบร้อยก่อนที่จะมีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จะดำเนินการตามที่สมาชิกร้องขอและให้รมต.ชี้แจงไปพลางก่อน ต่อมา นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้ชี้แจงเรื่องคำพิพากษาต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา และมอบหมายให้คณะที่มทนายได้ชี้แจงต่อ จากนั้นนายวิระชัย พลასัย เอกอัครราชทูตไทยประจำเนเธอร์แลนด์ ในฐานะหัวหน้าทีมกฎหมายต่อสู้อุคตีปราสาทพระวิหารได้แถลงคำพิพากษาต่อที่ประชุม

ต่อจากนั้นได้มีสมาชิกสนใจอภิปรายเป็นจำนวนมาก โดยประเด็นที่สมาชิกอภิปรายมีหลากหลายประเด็น เช่น การตีความของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลกเป็นการตีความเกินคำร้อง ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศจะต้องดำเนินการให้เห็นความชัดเจน และเห็นว่าคนไทยไม่ควรนิ่งเฉยต่อคำพิพากษาของศาลเนื่องจากจะถูกอ้างอิงและตีความเป็นการยอมรับ ส่วนการที่ไทยจะต้องเจรจากับกัมพูชานั้นก็ควรดำเนินการอย่างรอบคอบ ส่วน นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่าถึงแม้คำพิพากษาในขณะนี้ไม่สามารถระบุได้ว่าไทยเสียดินแดน แต่เป็นชัยชนะของทั้ง ๒ ฝ่าย

โดยเฉพาะประชาชนบริเวณชายแดนทั้ง ๒ ประเทศ สามารถใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข ส่วนรายละเอียดที่ศาลให้ไปเจรจาร่วมกับกัมพูชานั้น จะได้นัดนายฮอร์ นัมฮง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของกัมพูชาต่อไป ทั้งนี้ การเจรจาจะกระทำโดยเปิดเผย และไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง ทางด้านนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การดำเนินการใด ๆ จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง พร้อมปฏิเสธว่าไม่เคยกล่าวว่าจะรับผลคำพิพากษาของศาลโลก เพียงแต่พูดว่าจะรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเท่านั้น

จากนั้นสมาชิกได้อภิปรายต่อโดยสมาชิกบางท่านบอกว่าหากไทยรับคำพิพากษาศาลโลกก็จะทำให้ไทยเสียดินแดนบริเวณยอดเขาพระวิหาร ซึ่งผู้อภิปรายยอมรับว่าคำพิพากษาค้างนี้ถึงแม้จะมีผลดีอยู่บ้างแต่ก็มีผลเสียด้วย เนื่องจากยังมีความคลุมเครือพอสมควรซึ่งรัฐบาลต้องเร่งทำความเข้าใจให้ประจักษ์ จากนั้นท่านทูตวีระชัย พลาสัย หัวหน้าทีมกฎหมายต่อสู้คดีปราสาทพระวิหาร ได้ตอบชี้แจงเกี่ยวกับการตีความของศาลโลก กรณีการตีความคำว่าชะง่อนผา และแนวเขตรอบปราสาทพระวิหาร โดยศาลโลกไม่ใช่แผนที่ ๑:๒๐๐,๐๐๐ ที่กัมพูชาเสนอ มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาคดี ขณะเดียวกันก็ขอให้ทหารไทยถอนทหารออกจากเขตที่ไทยเคยล้อมรั้วปราสาทพระวิหารตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ รวมถึงการพุดถึงแนวเขตตามธรรมชาติ ทั้งนี้ท่านทูตวีระชัย ยอมรับว่าการตีความตามคำพิพากษาของศาลโลกมีทั้งผลดีและความคลุมเครือที่ยังไม่สามารถชี้ชัดในเรื่องเส้นเขตแดนได้ ดังนั้นไทยต้องเตรียมข้อมูลอย่างรอบคอบรัดกุมในการไปเจรจากับกัมพูชาในอนาคต

ในการอภิปรายรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาครั้งนี้มีสมาชิกหลายท่าน ได้เสนอว่าไทยยังไม่ควรรีบถอนทหารตามคำสั่งศาล แต่ไทยควรศึกษาคำพิพากษาของศาลโลกอย่างละเอียดชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนของสังคมและเพื่อเตรียมข้อมูลในการเจรจากับกัมพูชาต่อไป

อย่างไรก็ตามในการอภิปรายของสมาชิกรัฐสภานั้นสมาชิกผู้อภิปรายส่วนใหญ่แสดงความชื่นชมการทำงานของท่านทูตวีระชัย พลาสัยและคณะเป็นอย่างมากที่ทุ่มเททำงานต่อสู้คดีปราสาทพระวิหารมาตลอด ๕ ปี ภายหลังจากการอภิปรายจนได้เวลาพอสมควรและรัฐบาลได้รับทราบข้อมูลข้อเสนอแนะที่สำคัญของสมาชิกรัฐสภาแล้ว ประธานได้สั่งปิดประชุมเวลา ๐๑.๓๖ นาฬิกา